

Kirjoittanut: Eija Jokinen

Sangriaa ja sympatiaa

Lokakuussa Etelä-Saksassa

Opiskelija-asuntolan bussipysäkki on aivan punatiilisen sotilaskasarmin kohdalla. Amerikkalaisten läsnäolo hämmentää kansainvälisiä vaihtoopiskelijoita, koska kylmä sota on ohi ja Saksa ollut yhdistyneenäkin jo viisi vuotta. On myös muita epäselviä asioita, kuten maksajuusto, joka huhun mukaan onkin makkaraa, ja asukasrekisteritoimiston aukioloajat.

Keltaisten lehmusten alla pizzerian pöydät on työnnetty yhteen, jotta kaikki pääsevät väittelemään saksaksi siitä, kuuluuko ananas pizzaan. Berlitzin opaskirjasta etsitään selitystä patriisitalojen kulmissa katseleville madonnapatsaille. ("Meillä päin on aika vähän 1200-luvun juttuja", suomalainen Lotta sanoi, kun ryhmä hetki sitten taivutteli niskojaan katedraalin edessä.)

Puolalaisella Zuzannalla on uutta tietoa kursseille ilmoittautumisesta. Belgialaiset Max ja Juliette ovat pistäneet töpinäksi puhelinyhtiön kanssa, jotta kioskiin jonottaminen kadunvarressa loppuisi. Ja portugalilainen Martim on tehnyt yhden turhan reissun yliopistolle:

– Jos haluatte syödä siellä lounasta, menkää ennen kahta! Eilen olisi ollut possua ja knödeleitä.

– Tänään ruokakaupat sulkevat puoli seitsemältä, koska ei ole torstai, irlantilainen Kate muistuttaa.

Ostoksille lähdetään joukolla. Davide yrittää muuntaa D-markkoja liiroiksi ja Lotta ottaa mallia hänen valinnoistaan: pulleita endiivejä, kirsikoita, Nutellaa ja leikkelemakkaraa, jossa on keltaisia nyppyjä. (Jälkeenpäin ajatellen makkara oli vikatikki.)

Asuntolassa Lotan postilokerossa odottaa kortti kotiväeltä: ruskeankirjavia lehmiä kesämaisemassa.

”Opiskele, sillä kun onni äkkiä katoaa, jää sinulle tieto,
joka ei hylkää ihmistä.” (Cato vanhempi)
Kiitollisin mielin, kun olet päässyt asettumaan.
Täällä ensimmäinen kuura maassa, rastaat viluisen näköisiä.

Marraskuun alussa

Zuzannan ja italialaisen Isabellan asuntoon on haettu lisää jakkaroita. Kasettisoittimessa naukuu Eros Ramazzotti, ovella halaillaan ja vaihdetaan poskipusuja ja joku tyttö kirkaisee.

- Ikinä ei pidä avata sateenvarjoa sisällä! Se tuo huonoa onnea.
- Ei vaan numero 17, Davide korjaa.

Olutmukien kanssa seisoskeleva porukka ruotii taloustieteen ja sosiologian luentoja: *zeremoniell*, mutta *super interessant*. Amerikkalaisen Johnnyn ja hänen saksalaisen professorinsa ensikohtaamisessa tosin ilmapiiri meni nihkeäksi heti alkuunsa, kun Johnny erehtyi puhuttelusanoissa ja romutti hierarkian. (Eikö tätä juuri harjoiteltu kielikurssilla, missä Lotta piirteli punaisia huutomerkkejä vihkoonsa!) Makrotaloudesta puhuessaan Martim tulee melkein kiinni ja Lotta hivuttautuu taaksepäin, kunnes he ovat kiertäneet täyden ympyrän.

Käsiteltyä tulevat myös Princen tuore albumi, Ranskan lakot ja jalkapallo.

– Eikö kukaan seurannut keväällä jääkiekkoa? Sergelin torin tapahtumia? Lotta kysyy.

- Älä muistuta! tukholmalainen Jonas sanoo. Muut pudistelevat päätään.

Espanjalainen Alejandro ja unkarilainen Gergő – molemmat Atléticon kannattajia – sopivat yhteisistä 21-vuotisjuhlista. Kaikille tulee kutsu huivin väristä riippumatta.

Illan lopussa Lotta lähtee yhtä matkaa kämppekaverinsa Elenan kanssa. Vielä muutama churro keittiön pöydän ääressä ja *buenas noches* – ja samalla hetkellä palohälytin pärähtää käytävässä. Ennen kuin hälytys huomataan vahingoksi, he ovat tutustuneet öisellä pihalla alakerran Enriqueen (kotoisin Guatemalasta) ja Sabineen (yksi harvoista asuntolan saksalaisista). Sabine

lupaa poiketa seuraavana päivänä teelle ja tuoda lainaksi IKEA-pöydän puhelimen alle ja muutaman lautapelin.

*”Kun olet hiljaa niin kaikki tapahtuu,
aivan niin kuin saduissa kerrotaan.” (O. Ingman)
Näillä sanoilla toivottelemme mutkattomia vuoden lopun päiviä.*

Joulukuussa

Kanakeitto valmistuu pussista. Joulukuun kuudennesta on jäljellä vielä hapankorppuja ja raejuustoa (Jonaksen löytö Tengelmannilta) ja pieniä Suomen lippuja keittiön seinällä sekä Helsingin Sanomat, jonka joku toi tuliaisiksi Münchenistä lehtikioskilta. Äkillisen kansallistunteen puuskassa Lotta kirjoitti seminaarityöhönsäkin, että olisi valtava sääli, jos ei voisi olla ylpeä kotimaastaan. Pitikin mennä väittämään niin juuri täällä! (”Ainakin syntyi vilkasta keskustelua,” Zuzanna lohdutti.)

Elena tuskailee harmaata tihkusadetta ja laskee päiviä joululoman alkuun.

– Tuon kotoa ainakin parempia korppuja!

Lentohintojen takia Lotalla on tiedossa joulunvietto Katen, Enriquen ja muiden kanssa. Ja muutama rauhallinen yö. (”Silloin saa ihmiset parhaiten kiinni”, Elena perusteli myöhäisiä puheluitaan.) Martimin äiti varmaan soittelisi heidän puhelimeensa joulunpyhinäkin.

Johnny aikoo opetella hiihtämään tuutorinsa perheen luona Allgäussa. Hän on kuullut erikoisen huhun, että saksalaisille nakit ovat jouluruokaa.

Jouluviikolla kaupunginteatterissa menee *My fair lady*. Lotta toivoo, että Elena malttaisi väliajalla olla puhumatta ja antaisi heidän molempien sulautua joukkoon.

*”Se on onnellinen, joka kulkea saa.” (H. Juvonen)
Karjalanpaistin ohje tässä alla. Mahtaako miten noita aineksia löytyä.
Hiljaista on ollut vuoden vaihtuessa. Koitettiin katsoa, näkyisikö
Garmischin mäkimontussa tuttua myssyä.*

Tammikuussa

– Merci beaucoup, Lotta, Max sanoo ja tilaa molemmille tomusokerilla päällystetyt krapfenit. – Ei uskoisi, miten paljon kiusaa voi aiheutua yhdestä vieraskielisestä tekstinkäsittelyohjelmasta. Tai tulostimen tempuilusta.

Lotta arvostaa Maxin tarjoamaa kahvihetkeä, sillä käteisvarat ovat tilapäisesti vähissä ja hän on jo velkaa moneen suuntaan. Deutsche Bankin tilillä on rahaa enää puhelinlaskuun ja vuokraan eikä suomalainen pankki ole vielä reagoinut hänen rahanpyyntökirjeeseensä.

Lumipyry sakenee, kun he lähtevät kahvilasta iltakuuden luennolle. Radiossa puhuttiin aamulla ”arktisesta kylmyydestä” ja jopa kaupunkia halkova joki on jäässä. Paksu talvitakkikaan ei torju koleaa itätuulta. (Alejandro tuli kuumeeseen epäonnisesti juuri ennen suullista referaattiaan. Joku asuntolasta pinkaisi viemään tiedon seminaarin vetäjälle, koska kanslian tai opiskelukavereiden numeroita ei tietenkään ollut kenelläkään.)

Luennon jälkeen Lotta ja Max poikkeavat vielä Katen luokse hehkuviinin äärelle. Se ei ihan korvaa saunaa, mutta lämpö palaa edes keuhkoihin.

”Kuiskaan aina hyvää yötä sinulle”, sanoi Nasu Puhille.

”Mutta mehän asumme metsän eri laidoilla”, Puh sanoi.

”Juuri siksi. Silloin tuntuu, että olisit lähellä.”

Helmikuussa

Seinän takana soi musiikki ja neljä tai viisi ihmistä tuntuu kiistelevän jostain. Puheesta erottuu *Cataluña* ja *democracia*. Kärystä päätellen iltapalaksi on tulossa jotain rasvaista.

Tällä valmistautumisella professori Ratzenbergerin suullinen tentti ei olisi menestys. Lotta alleviivailee muistiinpanojaan ja miettii, pitäisikö metelistä käydä sanomassa. Samalla voisi mainita tiskirätin, joka ei ikinä roiku kuivumassa missään. Ja ehkä antaa palautetta keltaisista muovinkeräyssäkeistä, jotka Elena unohti omalla vuorollaan viedä kadunkulmaan: niitä jouduttaisiin nyt sietämään keittiön nurkassa seuraavat

kaksi viikkoa. Puheeksi pitäisi joskus ottaa myös siivousämpäri, jota ei ole näkynyt sen jälkeen, kun sitä tarvittiin boolimaljaksi.

– Come and eat with us! joku tuntematon poika sanoo, kun Lotta avaa keittiön oven.

Hänelle tarjotaan tuoli, bratwurstia pannulta ja paikallista punaviiniä. Elena huomauttaa meheväntuoksuudesta alppijuustosta, joka on jäänyt Lotalta jääkaappiin ilman käärettä.

*”Matkalla kohti suuria tavoitteita voi pysähdellä pikkuasioihin,
jos ne ovat kauniita.” (M. Paavilainen)
Hyvää mieltä kaikkiin tentteihin!*

Maaliskuussa

– Taas jäi jokin sääntökyltti huomaamatta kirjastossa! Sitten yritin ostaa maustetta röstiperunoita varten enkä katsonut sanakirjaa etukäteen. Myyjä vaan levitteli käsiään.

– Minä kävin tänään virastoasioilla. Surettaa, miten paljon hämminkiä tavallinen nimi *Suominen* aiheuttaa joka paikassa. Tällä kertaa paperissa luki *Juominen*, joka tarkoittaa ihan eri asiaa.

– Ja mitä vikaa on etunimissä? Olen aika kyllästynyt olemaan *Herr Bengtsson*.

– Paljon olisi korjattavaa. Vaihtorahat heitetään tiskille eikä anneta kauniisti käteen. Salaattiannoksissa on liikaa etikkaa.

– Saksalaiset kiilaavat, vaikka seisoisit ihan normaalisti jonossa. Ja tupakoivat luentosalien ovilla.

– Ulkomaalaiset tosin myös. Ja ovat hirveän ylimielisiä joskus.

– Ulkomaalaisista puheen ollen: nähdäänkö Isabellan juhliissa tänään?

– Ei, minulla on lippu siihen pikkuteatteriin, missä on kunnollisia puolankielisiä elokuvia. En oikein jaksa Clint Eastwoodia saksaksi.

– Minäkin jätän väliin. Juhlissa on kuitenkin *tiettyjä tyyppejä*, jotka rasittavat. Aina jotain suhdedraamaa tai valitusta tämän maan asioista.

”Olen päättänyt olla onnellinen, koska se on hyväksi terveydelle.” (Voltaire)

”Tänäänkin on hyvä päivä olla olemassa.” (Ressu)

Huhtikuussa

Alakerran Gilleus manaa ranskaksi ja asettelee jalkaansa tyynykasan päälle. Enrique seisoo ovensuussa sulkapallomailojen kanssa ja kaikki ideoivat yhteen ääneen.

- Jääpaloja! (Mistä muka?)
- Arnicaa! (Mistä muka?)
- Ensiapuun! Missä sairausvakuutustodistus on?
- Mihin ensiapuun? Ja millä? Meillä ei ole autoja!

Lotta muistaa saksalaisen Sabinen naapurirapusta. Léa lähtee mukaan volkkarin kyytiin tulkiksi, koska saksa katoaa helposti jännitykseen lääkäreiden kanssa asioidessa. (Ja talonmiehen, varsinkin jos on juuri yrittänyt paahtaa leipää paljaalla sähkölevyllä tai rikkonut pesukoneen.)

Iltaan mennessä nilkka on kuvattu klinikalla ja Gilleus on kotiutunut kyynärsauvojen kanssa. Määräys on etsiä yksityislääkäri kipsaamista varten.

- Luulen, että meillä päin tämä menisi eri tavalla, Lotta sanoo.
- Minulla on lääkäreiden osoitteita, Sabine rauhoittelee.

Davide lupaa hoitaa myöhemmin Gilleus'n pyykit omiensa mukana pyykitupaan. Enrique tarjoaa kaikille salaattia ja suklaalastuilla päällystettyä leipää. Gilleus'lle pidetään seuraa, kunnes hän on nukahtanut sänkyynsä ja Léa jakkaralle.

Hyvä on ollut hiihtäjän hiihdellä, 1000 km täynnä.

Kurkien muuttoa ollaan seurattu pellon laidalla.

Sieltä ne vaan joka vuosi palaavat kotimaahan.

Telkassa tuli kuvia Hampurin tapahtumista. Ettet vaan reissaisi sillä suunnalla.

Toukokuussa

– Miksi ihmeessä haluaisit mennä yksin? Elena kysyi.

Sittemmin suunnitelma on tarkentunut monivaiheisen neuvonpidon ja rautatieaseman infotiskillä käynnin myötä. Ensin Lotta Elenan ja tämän espanjalaisten kavereiden kanssa Tonavan rantaan ihmettelemään roomalaisten rakennelmia. Sitten Elenalle vieras Salamancasta pitkäksi helluntaiviikonlopuksi. Vieraspätkä ja -tyyny Martimin huoneesta, kun tämä lähtisi Prahaan.

Arkivapaita tulisi pian lisääkin. Pyhän ruumiin juhlapäivää ei löydy Lotan taskukalenterista, mutta joku on kuullut, että silloin näkisi taas kulkueita. Laskiaiskarnevaalin hullunmyllyn jälkeen ajatus kulkueista ei kylläkään kiehdo. (”Miten teillä vietetään karnevaalia?” Davide kysyi talvella. ”Lasketaan mäkeä semmoisella pulkalla”, Lotta vastasi. Suomalaisten nimipäivien viettokin oli hankala selittää. ”Siis onko teilläkin pyhimyskalenteri?”)

Kesän tulo tarkoittaa sitäkin, että vanhankaupungin sillalla näkyy turisteja ja koululaisryhmiä tallustamassa kohti paavin hautaa ja tuomiokirkon taidearteita. Lotta, Kate ja Zuzanna väistävät sivukadulle, ostavat leipomon luukulta laugenbrezelit ja syövät kävellessään niin kuin muutkin paikalliset (tapa, jota Elena inhoaa). Grüner Marktilta tarttuu mukaan terveellisen näköiset spelttileivokset kotiin Juliettelle, jonka kesälukukausi on alkanut sydänsuruissa. Niiden aiheuttaja on Hollannissa saakka.

”Anna kesätuulen helliä. Unohda turha kiire ja juoksu.”

Kiitos viime viikon kirjeestä.

Harmi ettei olla vielä saatu puhelinta saareen, niin ei oikein pysytä ajan tasalla.

Äitisi juhlat on juhlittu mutta olihan se vähän vaisua.

Kesäkuussa

– Ryhmäkuva! Isabella huutaa.

Kun tärkein on hoidettu ja Jonaskin saatu kyytiin (myöhässä shillinkien vaihdon takia), retkibussi starttaa kohti Alpeja. Gergő laittaa edellisen retken

valokuvia kiertämään kädestä käteen ja takapenkillä alkaa yhteislaulu: *ti porto dove c'è musica ja grazie di esistere*. Max yrittää ainoana syventyä opiskelumonisteeseen. ("Kotiyliopisto painaa päälle!")

Vanhaan suolakaivokseen kulkee vaunu, jossa istutaan sylikkain paksuissa haalareissa. Tuikut valaisevat muuten pimeää onkaloa ja jokainen koskettaa seinää ja nuolaisee etusormea. Sitten lasketellaan liukumäkeä alas vuoren uumeniin ja ylitetään pieni järvi lautalla. On epätodellisen hiljaista siihen asti, kunnes joku valittaa tupakantuskaa.

Bussimatka jatkuu kiemuraisia teitä kohti Itävallan rajaa. Ukkonen kumisee vuorilla.

– Haluatteko kuulla Mozart-kuulien historiasta ja *The sound of musicista*? Kate kysyy ja heiluttaa opaskirjaa. Myöntyvää muminaa.

Ennen rajan ylitystä pysähdytään vanhan kotkan gasthausiin syömään pihvit ja puolikkaat broilerit. Lotta istuu hirvenpään alla ja selittää Jonakselle vahingossa suomeksi, että vuoren sisällä oli melkein yhtä jännittävää kuin maailman suurimman kattofreskon alla Würzburgissa. Jonasta hymyilyttää.

Juhannusterveisiä, mansikoita odotellaan.

Pientä saunaremonttia ollaan tehty

vaikka eihän täällä juuri muut käy kuin Mäkiset.

Vedet on varmasti lämpimiä sinulle vielä loppukesästäkin.

Heinäkuun lopussa

Lotta istuu nurmikolle ja jakaa repusta kirsikoita, vesimelonilohkoja ja juomatölkkejä. Tentit ovat ohi, Sabine on taas lainannut pastellinvihreää volkkariaan ja Davide ajanut viisikon näköalapaikalle luonnonpuistoon. (Hiljattain samalla autolla mentiin kuuntelemaan Bon Jovia Frankenstadionille. Lämmin kesäilta, aikaisin pilkkopimeää ja korviin jäi soimaan konsertin päätös: *It's hard letting you go.*)

Lotan asunnolla puhelinliittymä on jo suljettu, Grimmin sadut palautettu kaupunginkirjastoon ja Deutsche Bankin kortti leikattu kahtia. Asuntolan

ilmoitustaululla on lappu myytävästä kasettisoittimesta ja naapuri ottaisi peiton ja siivousämpäriin.

Vielä on tehtävänä exmatrikulation (kuuleman mukaan pitkähkö virastokierros), pakollinen keittiön seinien maalaus ja tavaroiden pakkaaminen ("Nutella-purkkien on pakko mahtua lentolaukkuun!"). Elena on kantanut mukisematta Lotan kirjapaketteja postiin ja tarjoutunut saattamaan lähtöamuna kello 4.

- Jos palattaisiinkin syksyllä takaisin, Kate pohtii ja haukkaa vesimelonia.
- Perustettaisiin oma kommuuni keskikaupungille.

Davidelle sopisi:

- Voisin jatkaa tarjoilijan hommia opiskelun rinnalla.
- Pääsisin hyödyntämään arkistoja, Jonas sanoo.
- Ehdittäisiin nähdä Dürerin *Jänis* ja lisää barokkilinnoja, Lotta kiinnostuu.
- Ja Metallican keikka Münchenissä.
- Mutta olisiko se samanlaista, kun muut ovat lähteneet? Max kysyy.

Kaikki hiljentyvät syömään tahmeita hedelmiä. Helteen ja suuren kosteuden takia ilma on utuinen eikä valokuvista tulisi hyviä, mutta paljaalla silmällä pystyy näkemään kilometrien päähän, toisiinsa lomittuvien ja sekametsän peittämien matalien vuorten yli. Kauimmaisat näyttävät sinisiltä ja niiden takana jatkuisi uusia vuoria.

*HEI KOTIVÄKI, OHESSA VIELÄ LUFTHANSAN LENTOAJAT.
P.S. LÄHDEN ELOKUUSSA AINAKIN DUBLINIIN JA SALAMANCAAN.
YÖPAIKAT ON TIEDOSSA.
YKSI JONAS TULEE EHKÄ KÄYMÄÄN SUOMESSA.*

OKKA
OPETUS-, KASVATUS-
JA KOULUTUS-
ALOJEN SÄÄTIÖ

Opettajien kulttuurikisa 2022

Kirjoittanut: Eija Jokinen